

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเรียนการสอนตามแนวพุทธวิธี กับหลักการปฏิรูปการศึกษา
ชื่อผู้เขียน	พระมหาอาเดช อุปันนท์
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี

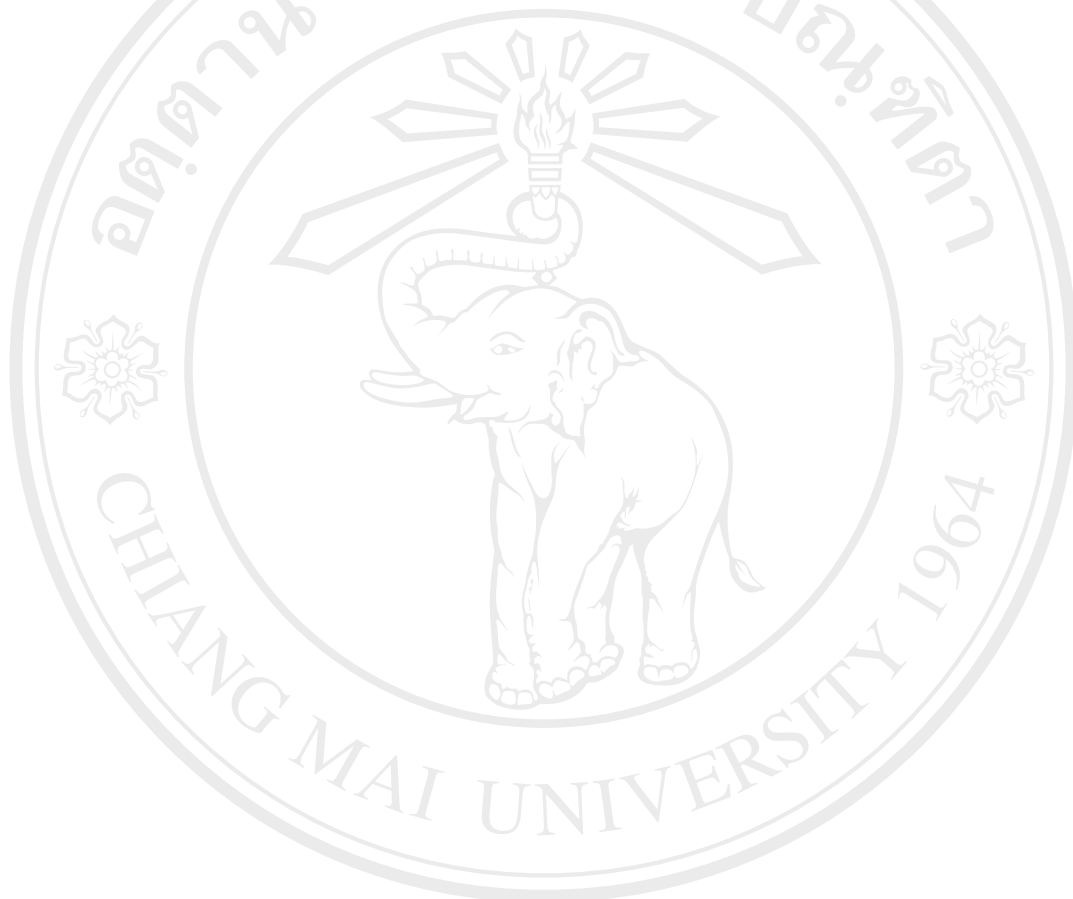
บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเรียนการสอนตามแนวพุทธวิธีกับหลักการปฏิรูปการศึกษา และเสนอข้อสรุปจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องเพื่อการประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้แบบบันทึกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากพระสุตตันตปิฎก ฉบับภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539 (พระไตรปิฎกเล่มที่ 9-33) และงานวิจัย หนังสือ บทความ และบทวิเคราะห์ ของนักวิชาการศึกษานักการศึกษา ประชาชนผู้รู้ ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการเรียนการสอน การเผยแผ่พระพุทธศาสนา และวิธีการสอนของพระพุทธเจ้าในมิติต่างๆ โดยเลือกเฉพาะพระสูตร และเนื้อหาที่มีลักษณะข้อมูลเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการสอน รูปแบบและขั้นตอนการสอน การใช้เทคนิคการสอน การใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้และผลที่เกิดขึ้น นำเสนอผลในรูปของการพรรณาเชิงวิเคราะห์ และใช้ตารางประกอบ สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

การเรียนการสอนตามแนวพุทธวิธีกับหลักปฏิรูปการศึกษามีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ประเด็นที่กำหนดศึกษา ได้แก่ 1) เป้าหมายของการสอน มีการเน้นเป้าหมายเพื่อประโยชน์ 2 ส่วน คือ ส่วนบุคคล เน้นการพัฒนาตนเองทั้งภายในและภายนอก สามารถเรียนรู้ที่จะจัดระบบคิด มีจิตสำนึกในความผิชอบชั่วดี มีการจัดการอารมณ์ มีวิถชินคุ้มกันตนเองไม่ให้ตกไปในทางเสื่อม และเรียนรู้ที่จะแสวงหาต้นทุนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีงาม และส่วนรวม เน้นการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การสร้างความมั่นคงขององค์กร และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และชุมชนเข้มแข็ง 2) รูปแบบและขั้นตอนการสอน ส่วนใหญ่เป็นวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 3) การใช้เทคนิคการสอน มีความหลากหลายโดยคำนึงถึงวุฒิภาวะความพร้อมของผู้เรียน ส่วนใหญ่เน้นเทคนิคการสอนให้คิด และอาศัยหลักการทางจิตวิทยาช่วยในการสอน 4) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เน้นการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว มีอยู่ตามธรรมชาติและชีวิตประจำวัน สามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ในทุก

เวลาและทุกสถานที่ และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้และผลที่เกิดขึ้น มีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นไปตามสภาพจริงที่ปรากฏ โดยผลที่เกิดขึ้นผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้ สามารถเปลี่ยนแปลงทางความคิด และพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ผลของการวิเคราะห์ความสอดคล้องครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นครูของพระพุทธรองค์ที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างแก่ผู้ที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับศรัทธายิ่งขึ้นไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Analysis of the Congruency of Buddha's Way of Instruction and Educational Reform Principles

Author Phramaha Ardech Upanan

Degree Master of Education (Curriculum and Instruction)

Independent Study Advisor
Assoc.Prof. Dr. Sirmsree Chaisorn

ABSTRACT

This independent study aimed at analyzing the congruency between Buddha's ways of teaching and education reform principles and presenting the generalizations derived from the analysis in light of their application to enhance learning reform. Data were gathered from Suttantapitaka, Thai language version, revised by Mahachulalongkornrajavidyalaya University in 1996 (Tripitaka volume 9-33) and also from research works, books, articles, analytical writings of academicians, educators, and scholars who have done analyses on various aspects of Buddha's teaching. Only the scripts and content related directly to five teaching dimensions were studied. These are 1) Goals of teaching, 2) Teaching models and steps, 3) Teaching techniques, 4) Usage of learning media and resources, 5) Learning evaluation and outcomes. The results were presented in the manner of analytical description and some data were tabulated. They can be concluded as follows.

The study reveals the congruency between Buddha's teaching and education reform principles in all five aspects. 1) **Goals of teaching:** Two directions were identified i.e. personal advantages and social/collective advantages. For personal advantages, both internal and external development, were emphasized. The teachings enhanced each individual's learning how to organize his/her thinking system, consciousness of right and wrong doings, emotional management, immunity against self-deterioration, and learning to search for self-endowment of good life quality development. As for social/collective advantages, Buddha's teachings emphasized learning to live together in harmony, establishment of social organization stability, and building learning and healthy society. 2) **Models and steps in teaching:** Mostly, Buddha used variety of teaching methods with the emphasis on individual differences, learners' participation in learning, and promoting individuals' potentials. 3) **Teaching techniques:** Variety of teaching techniques were identified. Prominent techniques included teaching thinking and applying psychological principles according to learners' readiness. 4) **Usage of learning media and resources:** Surrounding milieus both naturally and those found in daily lives were employed. Learners could learn at all time and space. 5) **Learning evaluation and outcomes:** Variety of evaluation techniques were found and were mainly done authentically. Teaching outcomes were evident that learners gained knowledge and understandings. Their concepts and behaviors changed toward the betterment.

These findings can be well applied to today educational provision so as to promote learning reform. Buddha's teacherness can especially be the great model for those who want to improve teaching profession so that it would gain better social or public recognition and faith.